

महिला कला वाणिज्य महाविद्यालय, चांदूर रेल्वे समाजशास्त्र विभाग

महिला कला वाणिज्य महाविद्यालय, चांदूर रेल्वे येथील समाजशास्त्र विभाग १९९१ मध्ये महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून कार्यरत आहे. या संस्थेचे व्यवस्थापन विदर्भ युवक कल्याण संस्था, अमरावती, या संस्थेद्वारे केले जाते, जी या प्रदेशातील महिलांसाठी शैक्षणिक संधींचा विस्तार करण्यासाठी समर्पित आहे.

केवळ महिलांसाठीचे महाविद्यालय म्हणून स्थापित, या संस्थेची स्थापना ग्रामीण आणि निमशहरी भागातील मुलींना सुलभ उच्च शिक्षण उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने झाली. समाजशास्त्र विभाग विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक जाणीव, चिकित्सक आकलन आणि शैक्षणिक वाढीस प्रोत्साहन देऊन हे ध्येय पूर्ण करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावतो.

हा विभाग विद्यार्थ्यांना सामाजिक संरचना, सांस्कृतिक प्रक्रिया, सामाजिक समस्या आणि समकालीन सामाजिक बदल यांचे व्यापक आकलन करून देण्यावर लक्ष केंद्रित करतो. व्याख्याने, गटचर्चा, परिसंवाद आणि प्रकल्प-आधारित शिक्षण यांसारख्या संवादात्मक अध्यापन पद्धतींद्वारे, हा विभाग विद्यार्थ्यांची विश्लेषणात्मक क्षमता आणि समाजशास्त्रीय दृष्टिकोन वाढवण्याचा प्रयत्न करतो.

शैक्षणिक उत्कृष्टता आणि महिला सक्षमीकरणासाठी कटिबद्ध असलेला समाजशास्त्र विभाग, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासात महत्त्वपूर्ण योगदान देत आहे आणि त्यांना सामाजिकदृष्ट्या जबाबदार व सुजाण नागरिक बनण्यासाठी प्रोत्साहित करतो.

समाजशास्त्र विभाग वास्तविक जगातील समस्या सोडवण्यासाठी मानवी सामाजिक वर्तन, सामाजिक रचना आणि संस्था यांचा अभ्यास करतो. चिकित्सक विचार विकसित करणे, सामाजिक संवेदनशीलता वाढवणे आणि पदवीधरांना संशोधन, सामाजिक सेवा व सार्वजनिक धोरण यांसारख्या विविध क्षेत्रांतील करिअरसाठी तयार करणे ही त्याची मुख्य उद्दिष्ट्ये आहेत.

१. प्रमुख उद्दिष्ट्ये

- समाजाचा पद्धतशीर अभ्यास: विद्यार्थ्यांना सामाजिक रचना, संस्था (जसे की कुटुंब, शिक्षण आणि सरकार) आणि सामाजिक बदलांच्या प्रक्रियांचे विश्लेषण करण्यासाठी प्रशिक्षित करणे.

- चिकित्सक विचार: सामाजिक समस्यांचे परीक्षण करण्यासाठी तर्कसंगत , निःपक्षपाती आणि पुराव्यावर आधारित विश्लेषणात्मक चौकट विकसित करणे.
- सामाजिक संवेदनशीलता: असमानता आणि भेदभावाची मूळ कारणे ओळखून सामाजिक जबाबदारी, सांस्कृतिक सामंजस्य आणि सुसंवाद वाढवणे.
- सिद्धांत आणि सराव यांचा समन्वय: अमूर्त समाजशास्त्रीय सिद्धांतांना व्यावहारिक , वास्तविक जगातील परिस्थितींमध्ये लागू करणे.

२. दैनंदिन जीवनातील महत्त्व

- सहानुभूती वाढवते: विविध सामाजिक वर्गीकरणांचा (वंश , वर्ग, लिंग आणि संस्कृती) अभ्यास केल्याने, व्यक्ती जगाकडे विविध दृष्टिकोनांतून पाहण्यास शिकतात , ज्यामुळे आंतरवैयक्तिक आणि व्यावसायिक संबंध दृढ होतात.
- समस्या निराकरण क्षमता वाढवते: हे गरिबी , शहरीकरण आणि डिजिटल वर्तन यांसारख्या सामाजिक समस्यांची बहुआयामी समज देते , ज्यामुळे व्यापक समाजात तुमची भूमिका समजून घेण्यास मदत होते.

३. नोकरीच्या संधी आणि करिअरचे मार्ग

समाजशास्त्राचा अभ्यास केल्याने तुम्हाला गुणात्मक संशोधन , डेटा विश्लेषण आणि आंतर-सांस्कृतिक संवाद यांसारखी अत्यंत मागणी असलेली कौशल्ये प्राप्त होतात. या विषयाचे विविध उपयोग समजून घेण्यासाठी, उपलब्ध असलेल्या व्यापक संसाधनांचा शोध घ्या.

प्रमुख क्षेत्रे आणि भूमिका:

- सामाजिक सेवा आणि स्वयंसेवी संस्था (NGOs): समाजसेवक, केस मॅनेजर, कुटुंब समुपदेशक आणि समुदाय संपर्क समन्वयक म्हणून करिअर.
- संशोधन आणि डेटा विश्लेषण: ग्राहक कल आणि मानवी वर्तनाचा अभ्यास करणारे संशोधन विश्लेषक, सर्वेक्षण संशोधक आणि बाजार संशोधन विश्लेषक म्हणून भूमिका.

- कॉर्पोरेट आणि मानव संसाधन: कर्मचारी प्रतिबद्धता अधिकारी , आरोग्य समन्वयक आणि कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी (CSR) विशेषज्ञ.
- सार्वजनिक धोरण आणि सरकार: धोरण विश्लेषक, नगर नियोजक आणि नागरी सेवक.
- शिक्षण आणि माध्यम: अध्यापन, पत्रकारिता आणि जनसंपर्क.

Mahila Arts Commerce College, Chandur Railway

Department of Sociology

The Department of Sociology at Mahila Arts Commerce College, Chandur Railway has been active since the inception of the college in 1991. The institution is managed by the Vidarbha Youth Welfare Society, Amravati, an organization dedicated to expanding educational opportunities for women in the region.

Established as an exclusive women's college, the institution was founded with the aim of providing accessible higher education to girls from rural and semi-urban areas. The Department of Sociology plays a key role in fulfilling this mission by promoting social awareness, critical understanding, and academic growth among students.

The department focuses on equipping learners with a comprehensive understanding of social structures, cultural processes, social issues, and contemporary societal changes. Through interactive teaching methods such as lectures, group discussions, seminars, and project-based learning, the department strives to enhance students' analytical abilities and sociological perspectives.

Committed to academic excellence and women's empowerment, the Department of Sociology continues to contribute significantly to the holistic

development of students and encourages them to become socially responsible and enlightened citizens.

The Department of Sociology studies human social behavior, societal structures, and institutions to solve real-world problems. Its core objectives are to build critical thinking, promote social sensitivity, and prepare graduates for diverse careers in research, social services, and public policy.

1. Key Objectives

- **Systematic Study of Society:** To train students to analyze social structures, institutions (like family, education, and government), and processes of social change.
- **Critical Thinking:** To develop rational, unbiased, and evidence-based analytical frameworks to examine social issues.
- **Social Sensitivity:** To promote social responsibility, cultural understanding, and harmony by identifying the root causes of inequality and discrimination.
- **Bridging Theory and Practice:** To apply abstract sociological theories to practical, real-world conditions.

2. Importance in Daily Life

- **Fosters Empathy:** By studying various social classifications (race, class, gender, and culture), individuals learn to see the world from diverse perspectives, which strengthens interpersonal and professional relationships.
- **Enhances Problem-Solving:** It provides a multidimensional understanding of social issues such as poverty, urbanization, and digital behavior, helping you make sense of your role in the broader community.

3. Job Opportunities and Career Paths

Studying sociology equips you with highly sought-after skills like qualitative research, data analysis, and cross-cultural communication. To understand the

diverse applications of the subject, explore the comprehensive resources available through

Top Sectors & Roles:

- **Social Services & NGOs:** Careers as social workers, case managers, family counselors, and community outreach coordinators.
- **Research & Data Analysis:** Roles as research analysts, survey researchers, and market research analysts examining consumer trends and human behavior.
- **Corporate & Human Resources:** Employee engagement officers, wellness coordinators, and corporate social responsibility (CSR) specialists.
- **Public Policy & Government:** Policy analysts, urban planners, and civil servants.
- **Education & Media:** Teaching, journalism, and public relations.